

HOTĂRÎRE

pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind stabilirea măsurilor
generale de combatere a unor boli la animale și măsurilor
specifice referitoare la boala veziculoasă a porcului

nr. 1374 din 20.12.2016

Monitorul Oficial nr.452/1426a din 22.12.2016

* * *

În temeiul prevederilor art.22 alin.(4) din [Legea nr.221-XVI din 19 octombrie 2007](#) privind activitatea sanitar-veterinară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.125-129, art.396), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Norma sanitar-veterinară privind stabilirea măsurilor generale de combatere a unor boli la animale și măsurilor specifice referitoare la boala veziculoasă a porcului (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul economiei

Octavian Calmîc

Viceprim-ministru,

ministrul afacerilor externe și integrării europene

Andrei Galbur

Ministrul agriculturii și industriei alimentare

Eduard Grama

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

Nr.1374. Chișinău, 20 decembrie 2016.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.1374 din 20 decembrie 2016

NORMA SANITAR-VETERINARĂ privind stabilirea măsurilor generale de combatere a unor boli la animale și măsurilor specifice referitoare la boala veziculoasă a porcului

Prezenta Normă sanitar veterinară transpune prevederile Directivei 92/119/CEE a Consiliului din 17 decembrie 1992 de stabilire a măsurilor comunitare generale de combatere a unor boli la animale, precum și a măsurilor specifice împotriva bolii veziculoase a porcului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 62, din 15 martie 1993, p.69, cu modificările ulterioare.

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Norma sanitar-veterinară privind stabilirea măsurilor generale de combatere a unor boli la animale și măsurilor specifice referitoare la boala veziculoasă a porcului (în continuare – *Norma sanitar-veterinară*) stabilește măsuri generale de control ce urmează a fi aplicate în prevenirea unui focar al uneia din bolile enumerate în prezenta Normă sanitar veterinară.

2. În sensul prezentei Norme sanitar-veterinare se aplică următoarele noțiuni:

animal – orice animal domestic dintr-o specie susceptibilă care poate fi afectat direct de una din bolile specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară sau orice animal sălbatic vertebrat ce ar putea contribui la epidemiologia bolii, cu rol de purtător sau de sursă de infecție;

animal-santinela – orice animal care provine dintr-un efectiv indemn față de una din bolile specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară, obligatoriu din afara zonei epizootice, și care nu a fost vaccinat împotriva acestei boli;

vector – orice animal vertebrat sau nevertebrat care, pe căi mecanice sau biologice, poate transmite și răspândi agentul unei boli;

proprietar sau deținător – orice persoană fizică sau juridică, care are în proprietatea sa animale sau care îngrijește de aceste animale, fie că este sau nu este recompensată financiar;

confirmarea bolii – declararea prezenței oricăreia dintre bolile, enumerate în prezenta Normă sanitar-veterinară, în baza rezultatelor de laborator sau confirmarea prezenței bolii în baza rezultatelor clinice și/sau epidemiologice de către autoritatea competentă;

perioadă de incubație – perioada de la expunerea la agentul bolii până la instalarea simptomelor clinice pentru boala respectivă specificată în prezenta Normă sanitar-veterinară;

autoritate competentă – Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – Agenția), subdiviziunile teritoriale ale Agenției, în limitele competențelor legale;

zonă de protecție – zonă extinsă pe o rază de cel puțin 3 km în jurul exploatației infectate, stabilită de autoritatea competentă în scopul prevenirii apariției unui eventual focar de boală;

zonă de supraveghere – zonă cu o rază de cel puțin 10 km, ce include și zona de protecție, din jurul exploatației infectate stabilită de către autoritatea veterinară competentă în scopul prevenirii răspândirii bolii în afara hotarelor zonei;

agent etiologic – factorul care provoacă o boală la una sau mai multe specii de animale, inclusiv la om.

II. DECLARAREA ȘI NOTIFICAREA BOLILOR

3. Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare se extind asupra următoarelor boli supuse declarării obligatorii:

- 1) pesta bovină;
- 2) pesta micilor rumegătoare;
- 3) boala veziculoasă a porcului;
- 4) boala limbii albastre;
- 5) Boala hemoragică a căprioarei;
- 6) variola oii și a caprei (Capripox);
- 7) stomatita veziculoasă;
- 8) pesta porcină africană;
- 9) dermatoza nodulară contagioasă;
- 10) febra văii de Rift.

4. Din momentul confirmării contaminării exploatației cu una din bolile suspuse declarării obligatorii, stipulate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară, durata perioadei de incubație a bolii constituie pentru:

- 1) pesta bovină – 21 zile;
- 2) pesta micilor rumegătoare – 21 zile;
- 3) boala veziculoasă a porcului – 28 zile;
- 4) boala limbii albastre – 40 zile;
- 5) Boala hemoragică a căprioarei – 40 zile;

- 6) variola oii și a caprei (Capripox) – 21 zile;
- 7) stomatita veziculoasă – 21 zile;
- 8) pesta porcină africană – 40 zile;
- 9) dermatoza nodulară contagioasă – 28 zile;
- 10) febra văii de Rift – 30 zile.

5. În cazul suspiciunii ori a apariției unei boli transmisibile a animalelor, specificate în pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară, se notifică, în mod obligatoriu, Agenția care stabilește procedura privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor.

III. MĂSURI APLICATE ÎN CAZUL SUSPICIUNII DE BOALĂ

6. În cazul suspiciunii ori confirmării a unei boli transmisibile a animalelor, specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară la unul sau mai multe animale dintr-o exploatație, Agenția, nu mai târziu de 24 ore din momentul notificării, dispune:

1) efectuarea măsurilor necesare privind cercetarea oficială pentru confirmarea bolii prin prelevarea și transportarea probelor necesare examinărilor de laborator;

2) efectuarea măsurilor corespunzătoare privind prevenirea răspândirii bolii respective.

7. Odată cu notificarea suspiciunii sau prezenței uneia din bolile, specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară, Agenția pune exploatația sub supraveghere oficială și dispune:

1) efectuarea unui recensământ al tuturor categoriilor de animale din speciile suspecte și, pentru fiecare categorie, înregistrarea numărului de animale moarte, infectate sau care ar putea fi infectate sau contaminate;

2) actualizarea și furnizarea, la cerere, a informațiilor privind recensământul pentru verificare la fața locului;

3) ca toate animalele din speciile suspecte din cadrul exploatației să fie ținute în locurile unde sînt ținute de obicei sau să fie închise în alt loc unde pot fi izolate, ținîndu-se seama de posibilul rol al vectorilor, după caz;

4) ca niciun animal din speciile suspecte să nu intre sau să părăsească exploatația;

5) supravegherea circulației:

a) animalelor din alte specii nesusceptibile de boală, persoanelor și/sau autocarelor care se deplasează spre și de la exploatație;

b) cărnii sau carcaselor de animale, ori furajelor pentru animale, echipamentului, deșeurilor, dejecțiilor, purinei, gunoiului de grajd sau oricărei alte surse susceptibile de transmitere a bolii respective;

6) crearea condițiilor pentru asigurarea securității muncii personalului exploatației, instalarea mijloacelor corespunzătoare de dezinfecție la intrările și ieșirile din clădiri sau în locurile în care se țin animale din speciile susceptibile de boală și din exploatația corespunzătoare;

7) efectuarea unei anchete epizootologice, specificată în prezenta Normă sanitar-veterinară;

8) aplicarea oricărei dintre măsurile prevăzute în prezentul punct altor exploatații, dacă localizarea lor, configurația sau oricare contact confirmat al acestora cu exploatația unde boala este suspectată motivează suspiciunea unei posibile contaminări;

9) menținerea măsurilor, specificate în subpct.1) și 2) ale prezentului punct, pînă la infirmarea suspiciunii sau prezenței bolii de medicul veterinar oficial.

IV. MĂSURI APLICATE ÎN CAZ DE CONFIRMARE A BOLII

8. În cazul confirmării oficiale a prezenței uneia dintre bolile, specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară, într-o exploatație, autoritatea competentă, suplimentar la măsurile menționate la pct.7 din prezenta Normă sanitar veterinară, dispune:

1) sacrificarea fără întârziere a animalelor din speciile susceptibile de boală din exploatație și arderea acestora și a celor moarte, la fața locului sau într-o unitate de ecarisare, iar carcasele și organele comestibile ale porcilor infectați sînt distruse sub supraveghere oficială, astfel încît să se elimine riscul răspândirii bolii veziculoase a porcului;

2) distrugerea sau tratarea corespunzătoare a oricărei substanțe sau deșeu, cum ar fi furajul,

purina, dejecțiile sau apele reziduale, care sînt susceptibile de a fi contaminate, care trebuie efectuată în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial, și care sînt urmate a fi confirmate prin teste de laborator;

3) curățarea și dezinfectarea clădirilor utilizate pentru adăpostirea animalelor din speciile susceptibile de boală, împrejurimilor acestora, camioanelor folosite pentru transport și echipamentul susceptibil de a fi contaminat, în conformitate cu prevederile pct.21, după efectuarea operațiunilor enumerate în subpct.1) și 2) ale prezentului punct;

4) efectuarea unei anchete epizootologice, conform pct.11 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

5) utilizarea unui dezinfectant autorizat în cazul îngropării într-o groapă suficient de adîncă, construită într-un loc potrivit, astfel încît să se prevină contaminarea apei freactice sau orice altă afectare a mediului înconjurător, precum și pentru a preveni dezgroparea materialelor specificate în subpct.1) și 2) ale prezentului punct, de către animalele carnivore;

6) extinderea măsurilor prevăzute în subpct.1)-4) din prezentul punct asupra exploatațiilor vecine sau asupra exploatațiilor din întreaga localitate unde au fost confirmate oficial trei și mai multe focare de boală;

7) repopularea exploatației cu animale, autorizată de Agenție, în urma efectuării unei inspecții a medicului veterinar oficial, cu rezultate satisfăcătoare, privind operațiile de curățare și dezinfecție efectuate în conformitate cu pct.21 din prezenta Normă sanitar-veterinară, și care urmează a fi confirmate prin teste de laborator.

[Pct.8 modificat prin [Hot.Guv. nr.964 din 03.10.2018](#), în vigoare 05.10.2018]

9. În cazul în care animalele care trăiesc în libertate sînt infectate sau suspectate în infectare, Agenția se asigură că au fost luate toate măsurile stipulate în prezenta Normă sanitar-veterinară.

10. În cazul exploatațiilor care constau din două sau mai multe unități separate de producție, Agenția poate face derogare de la cerințele pct.8 subpct.1) al prezentei Norme sanitar-veterinare, în ceea ce privește unitățile de producție sănătoase dintr-o exploatație care este infectată, cu condiția ca medicul veterinar oficial confirmă că structura și dimensiunile acestor unități și operațiunile efectuate sînt de așa natură încît adăpostirea, creșterea, personalul, echipamentul și furajarea sînt complet separate, și că este prevenită răspîndirea agentului bolii de la o unitate la alta.

V. ANCHETA EPIZOOTOLOGICĂ

11. Agenția asigură instituirea în cadrul comisiei antiepizootice excepționale republicane a centrului național de combatere a bolii, care este responsabil pentru coordonarea completă a tuturor măsurilor necesare pentru eradicarea de urgență a bolilor, specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară și efectuarea anchetei epizootologice pentru stabilirea:

1) momentului contaminării exploatației cu agentul etiologic al bolii pînă la notificarea sau suspectarea acesteia;

2) originii posibile a bolii în exploatație și identificarea altor exploatații în care există animale din speciile susceptibile la boală, care ar fi putut fi infectate sau contaminate;

3) circulației persoanelor, animalelor, carcaselor, camioanelor, echipamentului sau a oricăror altor materii susceptibile de a răspîndi agentul infecțios către și din exploatația în cauză;

4) prezenței și distribuției vectorilor bolii, după caz.

12. În cazul în care medicul veterinar oficial depistează sau consideră, în baza datelor confirmate, că una din bolile, specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară a fost introdusă din alte exploatații în exploatația prevăzută la:

1) pct.6 al prezentei Norme sanitar-veterinare, sau de la aceasta din urmă în alte exploatații, ca rezultat al mișcării persoanelor, animalelor sau transportului, ori pe orice altă cale, exploatațiile respective se pun sub supraveghere oficială, conform pct.7 al prezentei Norme sanitar-veterinare, pînă cînd suspiciunea prezenței bolii în exploatație nu a fost oficial confirmată;

2) pct.8 al prezentei Norme sanitar-veterinare, ori de la cea din urmă la alte exploatații, ca rezultat al mișcării persoanelor, animalelor sau transportului ori pe orice altă cale, exploatațiile respective vor fi

puse sub supraveghere oficială, în conformitate cu pct.7 al prezentei Norme sanitar-veterinare, pînă cînd suspiciunea prezenței bolii în exploatație nu a fost oficial infirmată.

13. În cazul în care o exploatație a fost supusă supravegherii oficiale conform prevederilor pct.12 subpct.2) al prezentei Norme sanitar-veterinare, aceasta trebuie să fie menținută cel puțin pentru perioada maximă de incubație pentru boala respectivă, începînd de la data probabilă de infiltrare a agentului etiologic al bolii respective, conform prevederilor pct.6-7 ale prezentei Norme sanitar-veterinare, și stabilită de ancheta epizootologică, care este efectuată conform prevederilor pct.11 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

În cazul în care condițiile permit, Agenția limitează aplicarea măsurilor, prevăzute la pct.12 subpct.1) și 2) la o parte a exploatației și la animalele care se găsesc aici, în contextul în care exploatația îndeplinește condițiile stabilite la pct.10 al prezentei Norme sanitar-veterinare sau numai la animalele din speciile susceptibile de boală.

VI. STABILIREA ZONELOR DE PROTECȚIE ȘI DE SUPRAVEGHERE

14. Imediat după confirmarea oficială a diagnosticului uneia dintre boli, specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară, subdiviziunile teritoriale ale Agenției instituie în jurul exploatației infectate o zonă de protecție, cu o rază de minimum 3 km, care face parte din zona de supraveghere, cu o rază de minimum 10 km, la stabilirea căroră trebuie să se țină seama de factorii geografici, administrativi, ecologici și epizootologici, legați de boala respectivă și de posibilitățile de monitorizare.

15. Raza zonelor specificate în punctul 14 din prezenta Normă sanitar-veterinară sau durata măsurilor de restricție se modifică la propunerea subdiviziunilor teritoriale ale Agenției în baza:

- 1) situației geografice și factorilor ecologici;
- 2) condițiilor meteorologice;
- 3) prezenței, distribuției și tipului vectorilor;
- 4) rezultatului anchetei epizootologice efectuate;
- 5) rezultatului testelor de laborator;
- 6) măsurilor de control aplicate efectiv.

VII. MĂSURILE ÎNTREPRINSE ÎN ZONA DE PROTECȚIE ȘI ÎN ZONA DE SUPRAVEGHERE PENTRU NEUTRALIZAREA FOCARULUI DE BOALĂ

16. În zona de protecție Agenția dispune aplicarea următoarelor măsuri:

1) identificarea tuturor exploatațiilor din zonă care au animale din speciile susceptibile la una din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară;

2) efectuarea misiunilor periodice la exploatațiile care au animale din speciile susceptibile de boală, incluzînd examinarea clinică a acestor animale și, dacă este necesar, prelevarea probelor pentru examenele de laborator, cu păstrarea înregistrării misiunii și constatările, frecvența acestora fiind proporțională cu gravitatea epizootiei din exploatațiile care au riscul cel mai mare;

3) interzicerea mișcării și transportului animalelor din speciile susceptibile la una din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară, pe drumurile publice sau private, cu excepția căilor de acces ale exploatației sau pentru transportul animalelor pe șosea sau pe calea ferată, fără descărcare sau oprire;

4) păstrarea animalelor din speciile susceptibile la una din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară, în exploatația în care sînt ținute, cu excepția cazului în care acestea urmează să fie transportate, sub supraveghere oficială, direct la un abator situat în acea zonă, pentru tăiere de urgență sau, dacă în acea zonă nu există un abator, sub supraveghere veterinară, la un abator situat în zona de supraveghere, desemnată de Agenție, numai după ce medicul veterinar oficial a efectuat examinarea tuturor animalelor din speciile susceptibile de boală din exploatație și după ce a confirmat că niciun animal nu este suspect de a fi infectat.

17. Măsurile aplicate în zona de protecție se mențin cel puțin pe perioada de incubație maximă a bolii, stabilită la pct.4 din prezenta Normă sanitar-veterinară, după ce animalele din exploatațiile infectate au fost sacrificate și operațiunile de curățare și dezinfecție au fost efectuate conform prevederilor

prezentei Norme sanitar-veterinare.

În cazul în care boala este transmisă de un vector-insectă, Agenția stabilește durata măsurilor și necesitatea unei eventuale introduceri a animalelor-santină pentru ambele zone (de supraveghere și de protecție).

18. În zona de supraveghere Agenția dispune aplicarea următoarelor măsuri:

1) identificarea tuturor exploatațiilor care au animale din speciile susceptibile la una din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară;

2) interzicerea mișcării animalelor, din speciile susceptibile de boală, pe drumuri publice, cu excepția cazului când sînt duse la pășune sau în adăposturi sau pe șosea sau pe calea ferată, fără descărcări sau opriri;

3) autorizarea transportului animalelor din speciile susceptibile la una din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară în zona de supraveghere;

4) păstrarea animalelor din speciile susceptibile la una din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară în interiorul zonei de supraveghere pe durata perioadei de incubație maximă considerată de la înregistrarea celui mai recent caz de boală cu posibila transportare ulterioară, sub supraveghere oficială, direct la un abator desemnat de Agenție, pentru sacrificarea de urgență, numai după ce medicul veterinar oficial a efectuat examinarea tuturor animalelor din speciile susceptibile de boală din exploatație și a confirmat că niciun animal nu este suspectat de a fi infectat;

5) menținerea măsurilor în zona de supraveghere pe o perioadă cel puțin egală cu perioada de incubație maximă, după ce animalele din exploatație au fost eliminate și sau efectuat operațiunile de curățare și dezinfecție stabilite de prezenta Normă sanitar-veterinară;

6) stabilirea duratei aplicării măsurilor și eventualei introducere a animalelor-santină în cazul în care boala este transmisă de un vector-insectă.

19. În cazul apariției altor cazuri de boală, ce impun ținerea animalelor mai mult de 30 zile, Agenția admite, la cererea motivată a proprietarului, eliminarea animalelor dintr-o exploatație situată în cadrul zonei de protecție sau a zonei de supraveghere, în următoarele condiții:

1) verificarea situației epizootologice de către medicul veterinar oficial;

2) efectuarea inspecției a tuturor animalelor din exploatație;

3) examinarea clinică, cu un rezultat negativ, a animalelor care urmează să fie transportate;

4) identificarea, prin metode aprobate, a fiecărui animal;

5) localizarea exploatației de destinație în zona de protecție sau în interiorul zonei de supraveghere;

6) luarea tuturor măsurilor necesare, în special de curățare și dezinfecție a camioanelor după transportare, pentru evitarea riscului răspîndirii agentului bolii pe durata acestor transportări.

20. Agenția ia toate măsurile necesare pentru ca cel puțin persoanele stabilite în zonele de supraveghere și protecție să fie informate despre particularitățile bolii înregistrate, recomandările ce se cer a fi respectate, de asemenea cu privire la restricțiile în vigoare și adoptă toate dispozițiile necesare pentru punerea corectă în aplicare a măsurilor respective.

În cazul în care epizootia este de o gravitate excepțională Agenția apelează la Comisia antiepizootică excepțională republicană care ia toate măsurile suplimentare în baza procedurilor sale de activitate.

VIII. CURĂȚENIA ȘI DEZINFECȚIA

21. Agenția trebuie să se asigure că:

1) operațiunile de curățare, dezinfecție și dezinfecție sînt efectuate sub supraveghere veterinară oficială, conform instrucțiunilor aprobate de către Agenție, astfel încît să se elimine orice risc de răspîndire sau de supraviețuire a agentului etiologic;

2) după finalizarea operațiunilor de curățare, dezinfecție și dezinfecție medicul veterinar oficial se asigură că măsurile au fost efectuate corect și că a trecut o perioadă corespunzătoare, nu mai scurtă de 21 de zile, pentru a se asigura că boala în cauză a fost complet eliminată înainte ca animalele din speciile susceptibile de boală să fie reintroduse în exploatație.

22. Dezinfectantele și insecticidele folosite și concentrațiile acestora trebuie autorizate de Agenție, în conformitate cu art.37¹ din [Legea nr.221-XVI din 19 octombrie 2007](#) privind activitatea sanitar-veterinară.

IX. PROCEDURI DE VACCINARE ÎN CAZ DE NECESITATE

23. Vaccinarea împotriva bolilor enumerate în prezenta Normă sanitar-veterinară poate fi efectuată ca o măsură suplimentară la măsurile de control luate în cazul izbucnirii bolii, la decizia Agenției privind efectuarea vaccinării, bazate pe următoarele criterii:

- a) gruparea animalelor din speciile implicate în zonele afectate;
- b) caracteristicile și compoziția fiecărui vaccin folosit;
- c) procedurile pentru supravegherea distribuției, depozitării și utilizării vaccinurilor;
- d) speciile și vârsta animalelor care pot sau trebuie să fie vaccinate;
- e) zonele în care vaccinarea poate sau trebuie să fie efectuată;
- f) durata campaniei de vaccinare.

Vaccinarea de urgență se efectuează la decizia Agenției, adoptată cu luarea în calcul a intereselor fundamentale ale Republicii Moldova, gradului de concentrare a animalelor, necesității protejării unor rase și a zonei geografice în care se efectuează vaccinarea.

24. În cazul recurgerii la vaccinare:

- a) se interzice vaccinarea sau revaccinarea animalelor din speciile susceptibile de boală din exploatațile la care se face referire în pct.6-7 ale prezentei Norme sanitar-veterinare;
- b) se interzice inocularea de ser hiperimun;
- c) toate animalele vaccinate trebuie să fie identificate cu o marcă clară și lizibilă;
- d) toate animalele trebuie să rămână în zona de vaccinare, cu excepția cazului în care acestea sînt expediate la un abator desemnat de Agenție, pentru sacrificare imediată, numai după ce medicul veterinar oficial a efectuat examinarea tuturor animalelor susceptibile de boală din exploatație și a confirmat că niciun animal nu este suspectat de a fi infectat.
- e) mișcările animalelor din speciile susceptibile de boală din zona de vaccinare se permit după terminarea operațiilor de vaccinare de către Agenție, după o perioadă de timp, stabilită de către Comisia antiepidemiologică excepțională republicană.

X. MĂSURI SPECIFICE PENTRU CONTROLUL ANUMITOR BOLI

25. Suplimentar prevederilor generale stabilite în prezenta Normă sanitar-veterinară pentru boala veziculoasă a porcului se aplică măsuri specifice ținînd cont de următoarele:

1) boala nu se poate deosebi clinic de febra aftoasă, manifestîndu-se cu vezicule pe rît, buze, limbă și bureletul ongloanelor, variază considerabil în gravitate și poate infecta un efectiv de porci fără a se manifesta leziunile clinice, iar virusul poate supraviețui perioade lungi în afara corpului, chiar și în carnea proaspătă, fiind deosebit de rezistent la dezinfectantele uzuale și recunoscut pentru persistență și stabilitate la o valoare a pH de la 2,5 la 12, avînd nevoie de curățarea și dezinfecția completă a materialelor contaminate;

2) perioada de incubație este de 2-7 zile, perioada maximă de incubație este considerată ca fiind de 28 de zile;

3) procedurile specifice de diagnostic pentru confirmarea și diagnosticul diferențial al bolii veziculoase a porcului, inclusiv metodele detaliate pentru colectarea materialelor pentru diagnostic, testele de diagnostic de laborator, de detectarea anticorpilor și evaluarea rezultatelor testărilor de laborator, stabilite conform prevederilor prezentei Norme sanitar-veterinare;

4) prezența bolii este confirmată:

a) în exploatațile în care virusul bolii veziculoase a porcului este izolat fie de la porci, fie din mediul ambiant;

b) în exploatațile ce au porci care sînt seropozitivi pentru boala veziculoasă a porcului, cu condiția ca acești porci sau alții să prezinte leziunile caracteristice bolii veziculoase a porcului;

c) în exploatațile ce conțin porci care prezintă semne clinice de boală sau sînt seropozitivi, cu

condiția să existe o legătură epidemiologică directă cu un focar confirmat;

d) în alte efective în care sînt identificați porci seropozitivi, după realizarea investigațiilor complementare, în special recoltarea suplimentară de probe și retestarea lor, într-un interval de cel puțin 28 de zile între recoltările de probe, iar dacă investigațiile ulterioare nu indică prezența bolii, deși porcii sînt încă seropozitivi, Agenția trebuie să se asigure că porcii testați sînt sacrificați și distruși sub supraveghere sanitar-veterinară, într-un abator pe care l-a desemnat și că la sosirea în abator porcii sînt ținuți și sacrificați separat de ceilalți porci, carnea cărora este folosită exclusiv pe piața internă.

26. Pentru confirmarea prezenței bolii veziculoase a porcului Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostică Veterinară, prin intermediul Agenției, colaborează cu:

1) unul din laboratoarele internaționale de diagnostic a bolii veziculoase a porcului:

a) Belgia: Institut national de recherches veterinaires, Groeselenberg 99, B-1180 Bruxelles;

b) Danemarca: Statens Veterinære Institut for Virus-forskning, Lindholm;

c) Germania: Bundesforschungsanstalt fuer Viruskrankheiten der Tiere, Paul-Ehrlich-Strasse, 7400 Tuebingen;

d) Spania: Laboratorio de Alta Seguridad Biologica (INIA), 28130 Madrid;

e) Franța: Laboratoire central de recherche veterinaire, Maisons-Alfort;

f) Grecia: Institoyto Loimodon kai Parasitikon Nosimaton, Neapoleos 21, Agia Paraskevi;

j) Irlanda: Institute for Animal Health, Pirbright, Woking, Surrey;

g) Italia: Istituto zooprofilattico sperimentale della Lombardia e dell'Emilia Romagna, Brescia;

h) Luxemburg: Institut national de recherches veterinaires, Groselenberg 99, B-1180 Bruxelles;

i) Olanda: Centraal Diergeneeskundig Instituut, Lelystad;

k) Portugalia: Laboratorio Nacional de Investigacao Veterinaria, Lisboa;

l) Regatul Unit: Institute for Animal Health, Pirbright, Woking, Surrey.

2) Laboratorul internațional de referință – AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey, GU24ONF, United Kingdom.

27. În raza zonei de protecție pentru boala veziculoasă a porcului, prin derogare de la măsurile prevăzute la pct.16-17 din prezenta Normă sanitar-veterinară, Agenția dispune aplicarea următoarelor măsuri:

1) identificarea tuturor exploatațiilor din cadrul zonei care au animale din speciile susceptibile de boală;

2) inspectarea exploatațiilor care au animale din speciile susceptibile de boală, examinarea clinică a acestor animale incluzînd, dacă este necesar, recoltarea de probe pentru examinarea de laborator, ținerea unui registru al inspecțiilor și observațiilor făcute în timpul acestora, frecvența lor fiind direct proporțională cu gravitatea epizootiei în acele exploatații cu riscul cel mai mare;

3) interzicerea mișcărilor și transportul animalelor din speciile susceptibile de boală pe drumurile publice sau private, excluzînd drumurile de serviciu ale exploatațiilor, excepție făcînd pentru tranzitul animalelor pe drum sau calea ferată, fără descărcare sau oprire;

4) acceptarea sacrificării porcilor proveniți din afara zonei de protecție și dirijați spre un abator situat în această zonă;

5) interzicerea ieșiri camioanelor, altor mijloace de transport și echipamentelor care sînt folosite în interiorul zonei de protecție pentru a transporta porci sau alte animale ori materiale care pot fi contaminate, furaje, îngrășăminte, ape reziduale etc. din:

a) o exploatație situată în zona de protecție;

b) zona de protecție;

c) un abator, fără să fie curățate și dezinfectate sub supraveghere sanitar-veterinară;

6) sistarea mișcării porcilor în exploatația în care sînt ținuți timp de 21 de zile de la finalizarea curățirii și dezinfectării preliminare în exploatația contaminată cu ulterioara expediere, în conformitate cu prevederile pct.21 din prezenta Normă sanitar veterinară:

a) direct la un abator desemnat de Agenție, de preferat în raza zonei de protecție sau de supraveghere, cu condiția să fi fost efectuată o inspecție a tuturor porcilor din exploatație, o examinare clinică a porcilor care sînt transportați la abator, fiecare porc fiind marcat printr-o metodă autorizată de

către Agenție, porcii să fie transportați în vehicule sigilate de un medic veterinar oficial.

În prealabil se informează Agenția despre intenția de a trimite porcii la abator, ținerea și sacrificarea separată a porcilor expediați de ceilalți porci, curățarea și dezinfectarea, înainte de a părăsi abatorul a autoturismelor și echipamentelor implicate în transportul porcilor, efectuarea inspecției ante-mortem și post-mortem în vederea depistării semnelor ce indică prezența virusului bolii veziculoase a porcului, colectarea probelor de sînge statistic reprezentative și, în cazul rezultatului pozitiv care confirmă boala veziculoasă a porcului, se aplică măsurile prevăzute pentru astfel de caz, stabilite în prezenta Normă sanitar-veterinară.

În situații excepționale porcii pot fi transportați direct în alte clădiri localizate în raza zonei de protecție, cu condiția să fie efectuată:

- o inspecție a tuturor porcilor din exploatații;
- o examinare clinică a porcilor ce urmează să fie mutați, cu rezultate negative, precum și identificarea fiecărui porc;

- b) marcarea și tratarea cărnii provenite de la porcinele menționate conform legislației specifice cu privire la problemele de sănătate ce afectează comerțul cu carne proaspătă în unitatea desemnată de autoritatea competentă, aceasta fiind trimisă către unitatea menționată, cu condiția ca transportul să fie sigilat înainte de plecare și să rămîna sigilat pe tot parcursul transportului, însoțită de o justificare adecvată.

28. Măsurile din zona de protecție continuă să se aplice cel puțin pînă cînd:

- 1) se aplică toate măsurile stabilite la pct.21 al prezentei Norme sanitar-veterinare;

- 2) toate exploatațiile din zonă au fost supuse:

- a) unei examinări clinice a porcilor, care relevă că aceștia nu prezintă niciun semn de boală care să sugereze prezența bolii veziculoase a porcului;

- b) unei examinări serologice a unui eșantion statistic de porci, fără detectarea anticorpilor bolii veziculoase a porcului. Programul pentru examenul serologic ține seama de transmiterea bolii veziculoase a porcului și de sistemul în care sînt ținuți porcii.

Programul trebuie fixat în baza procedurii naționale stabilite de autoritatea competentă.

Examinarea și prelevarea de probe la care se face referire la subpct.2) lit.a) și b) ale prezentului punct, nu pot fi efectuate înainte de 28 de zile de la terminarea măsurilor preliminare de curățare și dezinfecție în exploatația contaminată.

La expirarea perioadei la care se face referire la subpct.2) lit.a) și b) ale prezentului punct, regulile aplicate în zona de supraveghere se aplică, de asemenea, zonei de protecție.

29. Mărimea zonei de supraveghere este cea stabilită la pct.14 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

În cazul bolii veziculoase a porcului, prin derogare de la pct.18 din prezenta Normă sanitar-veterinară în zona de supraveghere se aplică următoarele măsuri:

- 1) toate exploatațiile care au animale din speciile susceptibile de boală trebuie să fie identificate;

- 2) se permite orice mișcare a porcilor dintr-o exploatație din zona de supraveghere, direct către un abator, cu condiția ca niciun porc să nu fie transferat în această unitate în următoarele 21 de zile; proprietarul sau persoana responsabilă de aceste animale trebuie să țină un registru al mișcării tuturor porcilor;

- 3) mișcarea porcilor din zona de supraveghere poate fi autorizată de autoritatea competentă, cu condiția:

- a) să fie efectuată o inspecție a tuturor porcilor din exploatație cu 48 de ore înainte de mișcare;

- b) să fie efectuată o examinare clinică a porcilor ce urmează să fie mutați, cu rezultate negative, cu 48 de ore înainte de mișcare;

- c) să fie efectuată o examinare serologică a unui eșantion statistic de probe de la porcii ce urmează să fie mutați fără detectarea anticorpilor pentru boala veziculoasă a porcului, cu 14 zile înainte de mișcare. Totuși, în cazul porcilor destinați sacrificării, examinarea serologică poate fi efectuată în baza probelor de sînge prelevate la abatorul de destinație desemnat de autoritatea competentă, pe teritoriul său. În cazul rezultatelor pozitive care confirmă prezența bolii veziculoase a porcului se aplică

măsurile prevăzute la pct.8 din prezenta Normă sanitar-veterinară:

fiecare porc să fie marcat printr-o metodă de identificare aprobată;

camioanele, alte mijloace de transport și echipamentele folosite pentru transportul porcilor trebuie curățate și dezinfectate după fiecare transport;

d) camioanele, alte mijloace de transport și echipamentele folosite pentru transportul porcilor sau al altor animale ori materiale care pot fi contaminate și care sînt utilizate în cadrul zonei de supraveghere nu părăsesc această zonă fără să fie curățate și dezinfectate conform procedurilor stabilite de autoritatea competentă.

30. Mărimea zonei de supraveghere poate fi modificată conform prevederilor stabilite la pct.14 din prezenta Normă sanitar-veterinară, iar măsurile din cadrul zonei de supraveghere trebuie aplicate cel puțin pînă la:

1) efectuarea tuturor măsurilor stabilite la pct.21 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

2) efectuarea tuturor măsurilor cerute în zona de supraveghere.

31. În cazul bolii veziculoase a porcului, trebuie aplicate următoarele măsuri suplimentare:

1) atunci cînd prezența bolii veziculoase a porcului este confirmată oficial, autoritatea competentă trebuie să se asigure că, pe lîngă măsurile stabilite la pct.6-8 din prezenta Normă sanitar-veterinară, carnea porcilor sacrificați pe parcursul perioadei între introducerea probabilă a bolii în exploatație și implementarea măsurilor oficiale, cînd este posibil, este identificată prin trasabilitate și distrusă sub supraveghere oficială, în așa fel încît să se evite riscul de răspîndire a virusului bolii veziculoase a porcului;

2) atunci cînd medicul veterinar oficial are motive să suspecteze că porcii din orice exploatație pot fi contaminați, ca rezultat al mișcării vreunei persoane, animal ori vehicul sau în orice alt mod, porcii din exploatație rămîn sub restricție de mișcare în conformitate cu pct.12 din prezenta Normă sanitar-veterinară cel puțin pînă cînd exploatația este supusă:

a) unei examinări clinice a porcilor, cu rezultate negative;

b) unei examinări serologice a eșantionului statistic de probe de la porci, fără detectarea anticorpilor pentru boala veziculoasă a porcului, conform pct.28 subpct.2) din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Examinarea prevăzută la lit.a) și b) subpct.2) pct.31 din prezenta Normă sanitar-veterinară nu se va efectua înainte de trecerea a 28 de zile de la posibila contaminare a spațiilor, ca rezultat al mișcării persoanelor, animalelor sau vehiculelor, ori în orice alt mod;

3) în cazul în care este confirmată prezența bolii veziculoase a porcului într-un abator, Agenția trebuie să se asigure că:

a) toți porcii din abator sînt sacrificați de îndată;

b) carcasele și organele comestibile ale porcilor infectați și contaminați, precum și cadavrele și organele porcilor infectați și contaminați sînt distruse sub supraveghere oficială, astfel încît să se evite riscul răspîndirii virusului bolii veziculoase a porcului;

c) curățarea și dezinfecția construcțiilor și echipamentelor, inclusiv ale vehiculelor, au loc sub supravegherea medicului veterinar oficial, conform instrucțiunilor aprobate de Agenție;

d) este efectuată o anchetă epizootologică conform prevederilor pct.11 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

e) niciun porc nu este reintrodus în vederea sacrificării decît după cel puțin 24 de ore de la finalizarea operațiilor de curățare și dezinfecție, în conformitate cu lit.c).

32. Pe lîngă măsurile stabilite la pct.21 din prezenta Normă sanitar-veterinară se aplică și următoarele măsuri de curățare și dezinfectare a exploatațiilor infectate:

1) după ce cadavrele porcilor au fost îndepărtate pentru a fi distruse, acele părți ale spațiilor în care porcii au fost ținuți și orice alte părți ale spațiilor care au fost contaminate în timpul tăierii trebuie aspersate cu o soluție dezinfectantă aprobată conform pct.21 din prezenta Normă sanitar-veterinară, avînd concentrația adecvată pentru boala veziculoasă a porcului. Dezinfectantul folosit trebuie să rămînă pe suprafață cel puțin 24 de ore;

2) orice țesut sau sînge care poate fi răspîndit în timpul tăierii trebuie strîns cu grijă și distrus

împreună cu cadavrele, iar tăierea trebuie să se efectueze în permanență pe o suprafață etanșă;

3) toate dejecțiile, așternutul, furajele contaminate etc. trebuie îndepărtate din clădiri, strânse și aspersate cu o soluție dezinfectantă, autorizată de către Agenție. Apa reziduală trebuie tratată printr-o metodă corespunzătoare pentru inactivarea virusului;

4) toate accesoriile mobile trebuie mutate din spațiile respective, curățate și dezinfectate separat;

5) grăsimea și alte efecte murdare trebuie îndepărtate de pe toate suprafețele, prin înmuiere cu un agent de degresare și apoi spălate cu apă sub presiune;

6) trebuie efectuată o nouă aplicare de dezinfectant prin aspersarea tuturor suprafețelor;

7) camerele etanșe trebuie fumegate;

8) repararea podelelor avariate, a pereților etc. trebuie aprobată ca urmare a inspecției de către un medic veterinar oficial și efectuată imediat;

9) odată terminate reparațiile, se stabilește o inspecție generală pentru a se asigura că acestea au fost bine efectuate;

10) toate părțile din spațiile care nu conțin material de combustie pot fi tratate termic folosindu-se un pistol cu flacără;

11) toate suprafețele trebuie aspersate cu o soluție dezinfectantă alcalină având un pH mai mare de 12,5 sau cu orice alt dezinfectant aprobat. Dezinfectantul trebuie îndepărtat după 48 de ore;

12) tratamentul cu pistol cu flacără sau cu soluție dezinfectantă alcalină menționat la subpct.10) și 11) ale prezentului punct se repetă după 14 zile.

33. La repopularea exploatațiilor infectate, pe lângă măsurile stabilite la pct.8 subpct.7) din prezenta Normă sanitar-veterinară, se mai aplică și următoarele măsuri:

1) repopularea nu poate să înceapă mai devreme de 4 săptămâni de la terminarea primei dezinfecții totale a spațiilor, de exemplu, etapa 3 a procedurilor de curățare și dezinfecție;

2) la reintroducerea porcilor trebuie să se țină seama de tipul de creștere practicat în exploatație și să fie conformă cu una din următoarele proceduri:

a) în cazul exploatațiilor de porci în aer liber, repopularea începe cu introducerea unui număr limitat de purcei-santinela care au fost controlați și găsiți negativi la controlul prezenței anticorpilor împotriva virusului bolii veziculoase a porcului. Porcii-santinela trebuie repartizați, conform cerințelor autorității competente, peste tot în exploatația infectată trebuie să fie examinați clinic la 28 de zile după repartizarea în exploatație și să li se recolteze probe de sînge pentru testarea serologică. Dacă niciun purcel nu prezintă semne clinice de boală veziculoasă a porcului sau nu a dezvoltat anticorpi împotriva virusului bolii, se poate realiza repopularea completă;

b) pentru toate celelalte forme de creștere reintroducerea porcilor are loc fie potrivit măsurilor prevăzute la lit.a) din prezentul subpunct, fie prin repopulare completă, cu respectarea următoarelor condiții:

toți porcii aduși într-o perioadă de 8 zile să fie seronegativi și să provină din exploatații situate în afara zonelor de restricție instituite ca rezultat al prezenței bolii veziculoase a porcului;

niciun porc nu poate părăsi exploatația pentru o perioadă de 60 de zile după aducerea ultimului porc;

efectivul repopulat să fie supus unei examinări clinice și serologice conform cerințelor autorității competente. Această examinare poate fi efectuată la cel puțin 28 de zile după aducerea ultimilor porci.

XI. ATRIBUȚIILE LABORATORULUI NAȚIONAL DE REFERINȚĂ PENTRU DIAGNOSTICAREA BOLILOR

34. Laboratorul național de referință coordonează metodele utilizate pentru diagnosticarea bolilor cu cele utilizate la nivelul Uniunii Europene, în special prin:

1) identificarea sau tipizarea, stocarea și livrarea tulpinilor de virus al bolii relevante pentru teste serologice și prepararea antiserurilor;

2) livrarea serurilor standard și a altor reactivi de referință către laboratoarele naționale, standardizarea testelor și a reactivilor folosiți;

3) crearea și păstrarea unei colecții de tulpini și culturi ale agenților bolilor relevante;

- 4) organizarea periodică de teste comparative și a procedurilor de diagnostic la nivel național;
- 5) datele de colectare și comparare și informațiile cu privire la metodele de diagnostic folosite și rezultatele testelor efectuate în Republica Moldova;
- 6) caracterizarea tulpinilor virusului bolii relevante prin metodele cele mai avansate care să permită o bună înțelegere a epizootologiei bolii;
- 7) ținerea la zi a evidenței evoluției privind supravegherea, epizootologia și prevenirea bolii relevante în întreaga lume;
- 8) realizarea expertizei cu privire la virusul bolii relevante și la alte virusuri implicate pentru a permite un diagnostic diferențial rapid;
- 9) însușirea de cunoștințe complete în prepararea și folosirea produselor imunologice veterinare folosite pentru a eradica și a combate boala relevant;
- 10) sprijinirea activă a diagnosticării focarelor de boală, importantă prin primirea tulpinilor de virus pentru diagnosticul de confirmare, caracterizare și studii epizootice;
- 11) facilitarea instruirii sau reinstruirii experților în diagnosticul de laborator în vederea armonizării tehnicilor de diagnostic.

35. Agenția asigură laboratorul național de referință cu echipamente, consumabile și personal instruit, care să-i permită stabilirea apariției primare a uneia din bolile specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară, tipului, subtipului și variantei virusului relevant și, după caz, confirmarea rezultatelor în laboratorul acreditat al altui stat cu competență în acest domeniu sau laboratorul internațional de referință.

36. Laboratorul național de referință pentru bolile specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară, este Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostică Veterinară care:

- a) testează calitatea reactivilor de diagnostic înainte de fi puși în folosință;
- b) este responsabil de coordonarea standardelor și metodelor de diagnostic, precum și de utilizarea reactivilor;
- c) furnizează, după caz, reactivi de diagnostic laboratoarelor naționale desemnate;
- d) organizează, participă periodic la teste interlaborator;
- e) asigură confirmarea rezultatelor pozitive obținute;
- f) cooperează cu laboratoarele internaționale de referință, specificate în prezenta Normă sanitar-veterinară.

XII. PLANUL DE CONTINGENȚĂ

37. În conformitate cu art.29 alin.3) din [Legea nr.221-XVI din 19 octombrie 2007](#) privind activitatea sanitar-veterinară, Agenția elaborează și aprobă un plan de contingență pentru fiecare din bolile specificate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară, specificând măsurile naționale care urmează să fie implementate în eventualitatea existenței unui focar al oricăreia dintre aceste boli.

Acest plan trebuie să permită accesul la facilități, echipament, personal și la toate celelalte materiale corespunzătoare, necesare pentru eradicarea rapidă și eficientă a focarului de boală.

Criteriile minime ce urmează să fie aplicate pentru elaborarea planurilor de contingență sînt stabilite la pct.41 subpct.1), 2), 3), 4), 5) și 10) ce urmează să fie adaptate în conformitate cu boala în cauză.

Agenția se poate limita la aplicarea criteriilor stabilite la subpct.6), 7), 8) și 9) pct.41, atunci cînd criteriile de la subpct.1), 2), 3), 4), 5) și 10) a pct.41 au fost deja adoptate și planurile au fost supuse aplicării măsurilor de control pentru altă boală.

38. Agenția la adoptarea măsurilor de contingență va ține seama de constrîngerile naturale și geografice, astfel încît este autorizată să aplice măsurile speciale de control, specifice pentru fiecare dintre bolile indicate la pct.3 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

39. Experții internaționali din domeniul medicinei veterinare pot face controale ad-hoc în Republica Moldova în colaborare cu Agenția, în măsura în care este necesar pentru a se asigura de aplicarea uniformă a prezentei Norme sanitar-veterinare. Pentru aceasta ei pot controla un procent reprezentativ de exploatații pentru a verifica dacă autoritățile competente controlează faptul că aceste exploatații

îndeplinesc cerințele prezentei Norme sanitar-veterinare.

40. Agenția acordă experților toată asistența necesară pentru îndeplinirea obligațiilor lor.

41. Planul de contingență trebuie să întrunească următoarele criterii:

1) stabilirea unui centru național de combatere a bolii, care să coordoneze toate măsurile de combatere a bolii în Republica Moldova;

2) elaborarea unei liste cu centrele locale de combatere a bolii, cu amenajările adecvate pentru a coordona măsurile de combatere a bolii la nivel local;

3) disponibilizarea de informații detaliate cu privire la personalul implicat în măsurile de combatere a bolii, la calificarea și responsabilitățile lui;

4) fiecare centru local de combatere a bolii trebuie să fie capabil să contacteze rapid persoanele sau organizațiile care sînt implicate direct sau indirect într-un focar de boală;

5) echipamentul și materialele trebuie să fie disponibile pentru a efectua în mod adecvat măsurile de combatere a bolii;

6) să fie disponibile instrucțiuni detaliate cu privire la acțiunile ce trebuie întreprinse cînd există suspiciunea ori confirmarea infecției sau a contaminării, inclusiv la mijloacele de ecarisare a cadavrelor;

7) să fie stabilite programe de instruire pentru a menține și dezvolta abilitățile în domeniu și procedurile administrative;

8) laboratoarele de diagnostic trebuie să aibă amenajări pentru examinarea post-mortem, capacitatea necesară pentru serologie, histologie etc. și trebuie să mențină tehnicile de diagnosticare rapidă a bolii. Trebuie luate măsuri pentru transportarea rapidă a probelor la laborator;

9) să ofere detalii privind cantitatea de vaccin utilizat împotriva bolii în cauză, estimate a fi solicitate în eventualitatea recurgerii la vaccinarea de urgență;

10) să existe prevederi pentru a asigura competențele legale necesare pentru implementarea planurilor de contingență.